

Oikaisuvaatimus maisematyöluvasta LP-422-2022-00386 / kiinteistö 422-415-116-32

Kaupunginhallituksen lupajaosto 02.02.2023 § 14
34/10.03.00.03/2023

Valmistelija

Rakennustarkastuspäällikkö

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaostolle on jätetty oikaisuvaatimus koskien maisematyölupaa 22-225-MAI (päätös 30.12.2022 § 267), jolla myönnettiin lupa puuston harventamiselle ja vaarallisten puiden poistoon Mähkön, Rauhalan ja Rantalalan asemakaavoitetuilla alueilla.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei suoranaisesti vaadi päätöksen kumoamista tai palauttamista uudelleen valmisteluun. Sen sijaan kuulemisvaiheessa oikaisuvaatimuksen tekijä jätti huomautuksen, jossa hän vaati maisematyölupa-päätöksen kumoamista ja lupapäätöksen uudelleen valmistelua, vaikka asian käsittely oli kesken.

Kun metsänhakuut kohdistuvat asemakaavoitetulla alueella muille alueille kuin maa- ja metsätalouteen osoitetuille alueille ei metsälaki ole voimassa. Tällöin toimivaltainen viranomaisena on rakennusvalvontaviranomaisena, joka valvoo kaavojen noudattamista. Lieksan kaupungin hallintosäännön mukaan toimivalta maisematyölupa-asioissa on delegoitu viranhaltijalle. Kyseiset hakuut kohdistuvat pääosin Lieksan kaupungin keskustan asemakaavoitetulle alueelle eri viheralueisiin (P,VP,PL,VL) sekä rakentamiseen tarkoitettuille alueille (A, AP, AR, AK, Y, UL). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (MRL 128 §). Alueella, jolla on voimassa asemakaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa (MRL 140 §).

Kyseinen maisematyölupahakemus on jätetty 21.11.2022, jolloin hakemus on tullut vireille. Hakemuksen kuulemisvaiheessa on noudatettu MRL:n 133 §:n ja MRA:n 65 §:n säännöksiä. Kuuleminen suoritettiin lehtikuulutuksena, koska naapureita on enemmän kuin kymmenen. Kuulutus julkaistiin Lieksan lehdessä 1.12.2022 ja oli esillä kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kaupungin verkkosivuilla 1.12.-15.12.2022 välisenä aikana.

Maisematyölupa on myönnetty perustuen alueen kaavoitukseen. Hakemuksessa käsitellyt alueet sijaitsevat siis pääosin asemakaavan viheralueilla mutta myös kaupungin omistamien rakentamiseen tarkoitettujen kiinteistöillä ja tonteilla. Taajamametsien hakuissa noudatetaan Taajamametsien hoitosuunnitelmaa 2020 – 2026. Suunnitellut työt liittyvät hoitohakkuihin kuten pienpuuston hoitoon (ryteiköiden raivaukseen), vaarallisten puiden poistoon talojen, sähkölinjojen ja polkujen lähietäisyydeltä, harvennushakkuihin siten, että puustoa poistetaan maisema huomioiden sekä tonttien kunnostamiseen. Hakuilla parannetaan viheralueiden turvallisuutta ja kaupunkilasten viihtyisyyttä taajamametsissä. Puuston harventaminen suunnitelman mukaan tehtynä ei vaikeuta alueen käyttöä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä viittaa valituksessaan Montrealin luontokokoukseen joulukuun alussa 2022 (YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolten viidestoista kokous, COP 15). Osapuolet, johon myös Suomi

kuuluu, päättivät uusista kansainvälisistä luonnon monimuotoisuutta koskevista tavoitteista, joiden avulla pysäytetään luonnon köyhtyminen ja käännetään luonnon monimuotoisuus elpymisuralle. Suomi osallistuu neuvotteluihin osana EU:ta. Suomi, kuten kaikki muut sopimusosapuolet, laativat omia kansallisia luonnostrategioitaan ja toimintaohjelmiaan, jotka toimeenpanevat ja tukevat tavoitteiden saavuttamista. Lopullisia kansallisia tai kansainvälisiä päätöksiä ei ole tehty. Sen sijaan tavoitteiksi on asetettu pitkän tähtäimen päämääriä vuosille 2030 ja 2050. Lieksan kaupunki seuraa asian edistymistä.

Lieksan kaupungilla on talousmetsiä yhteensä n. 4500 ha, josta lähimetsiä (taajamametsiä) on n. 350 ha. Näistä lähimetsistä ja tonteista on vajaat 40 ha jätetty hoitohakkuiden ulkopuolelle. Tämä on yli 10 % taajamametsien ja tonttien pinta-alasta.

Talousmetsät sijoittuvat pääosin asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle, jolloin noudatetaan metsälakia ja Metson metsänhoitosuosituksia. Näissä on määritelty, miten ympäristö on otettava huomioon hakkuissa. Tulevaisuudessa kaupunki joutuu ottamaan paremmin huomioon rakentamisen ja kaavoituksen muutettujen erityislakien pohjalta mm. hiilijalanjälki. Tällä hetkellä ei ole vielä velvoitteita tehdä hiilijalanjälkilaskelmia, mutta lakimuutosten myötä velvoitteita tulee ja niistä vastaavat hankkeiden toteuttajat.

Metsäsuunnitelmien päivitys on vielä kesken Lieksan kaupungin metsiin, joten tarkkaa tietoa suojeluun liittyen ei ole. Varsinaisia virallisia suojelualueita on vähän. Sitä vastoin metsälain 10 §:n kohteita eli erityisen tärkeitä elinympäristöjä on kaupungin alueella esim. purot. Varsinaisia lehtoja ei ole lainkaan.

Metsäsertifiointin myötä kaikkiin vesistöihin (lammet, järvet, purot, lähteet, piilopurot, jne.) jätetään keskimäärin 10 metriä leveät suojavahyökkeet, jotka siis lähes koskemattomia. Poimintahakkuina voi poistaa yksittäisiä puita. Suojavahyökkeet jätetään myös aina kun maalaji muuttuu, esim. kivennäismaasta turvemaaksi (kankaasta suohon) eli hakkuista ei ko. alueilla tehdä. Säästöpuuryhmät pysyvät koskemattomina, hehtaarille on jätettävä 10 kpl tuoreita ja 10 kpl lahoja puita, mielellään ryhmiin. Aluskasvillisuutta ei saa raivata näistä ryhmistä. Ellei lahoja puita ole luonnostaan, tehdään tekopötkkelöitä.

Lisäksi kaikissa metsän käsittelyvaiheissa riistatiheiköt jätetään koskemattomiksi, kallio- ja lakialueet käsittelemättä ja kaikki erikoiskohteet hakkuiden ulkopuolelle. Esimerkiksi Karhunpolun vierimetsät jätetään tulevaisuudessa koskemattomiksi.

Erittäin kiviset kohteet, louhikot, jyrkät rinteet ja pehmeiköt/kosteikot jäävät hakkuiden ulkopuolelle, koska niillä ei koneellinen korjuu onnistu. Kaupungin metsissä on mittavat ojitukset tehty luultavasti 1970-luvulla, mutta kunnostusojituksia ei juuri lainkaan. Tämä johtaa turvemaiden soistumiseen ja ojat alkavat osittain olla niin tukossa, että muistuttaa jo luonnontilaa. Esimerkiksi Pekkalan kiinteistöllä Nurmijärvellä on näin tapahtunut. Soistuneet alueet, jossa on hyvin vähän puustoa, on kitu- tai joutomaita.

Arviolta myös taajama-alueen ulkopuolella olevien talousmetsien osalta vähintään n. 10 % on sellaisia alueita, joita ei ole hakattu eikä tulla hakkaamaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt todellisia faktoja perusteilleen miksi taajamametsiä ei voitaisi hoitaa tehtyjen suunnitelmien mukaan ja väitteet ovat lähinnä mielipiteitä asioista. Hakkuut perustuvat Lieksan kaupungin asettamaan strategiaan, jossa tavoitteena on viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö. Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Lopuksi todettakoon, että Lieksan kaupungin kuntatekniikkaliikelaitoksen tekemään vastineeseen kuulemisvaiheessa tulleet huomautukset oli tullut vuosilukuvirhe. Vastineessa oli virheellisesti mainittu vuodet 2021 ja 2022. Hakkuusuunnittelua on tehty vuodesta 2020 ja silloisen Lieksan Luonnonystävien puheenjohtaja on ollut mukana satama-alueen hakkuusuunnittelussa 2020. Sataman alueen hakkuut toteutettiin vuonna 2021.

Esittelijä	Rakennustarkastuspäällikkö
Päätösehdotus	Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen maisematyölupapäätöksestä 30.12.2022 § 267, lupatunnus 22-225-MAI.
Päätös	Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti hylätä oikaisuvaatimuksen maisematyölupapäätöksestä 30.12.2022 § 267, lupatunnus 22-225-MAI.
	Lyhenteet: MRL: Maankäyttö- ja rakennuslaki MRA: Maankäyttö- ja rakennusasetus ELY: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lisätietoja	Rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen, p. 040 1044 790, sähköposti jorma.sarkkinen(at)lieksa.fi
Jakelu	Oikaisuvaatimuksen tekijä Kuntatekniikkaliikelaitos